

Ieits

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A Coll Ferran
Emplaçament A pocs metres per sobre el barri de la Plana i passat la capella dels Dolors.

Coordenades:

Latitud: 42.24497
Longitud: 1.96968
UTM Est (X): 414999
UTM Nord (Y): 4677489

Classificació

Número de fitxa 08166 - 29
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08165A001000510000GJ
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dc., 27/05/2009 - 02:00

Descripció

La casa de Ieits es troba situada molt a prop del nucli urbà, just després de la capella dels Dolors que trobem en el camí de Coll Ferran, passat el barri de la Plana muntanya amunt. La masia està conformada per dues

construccions bàsiques, la casa i el paller al davant, unides dels costats per murs que conformen un clos, amb l'era al centre. La casa té quatre façanes, és de planta rectangular amb coberta a dos vessants amb el carener paral·lel a la façana principal que obra al sud-oest. Consta de planta baixa, planta pis i golfes. Està construïda per murs fets amb pedres irregulars i còdols col·locats irregularment, i a les cantoneres peces desbastades força grans. De les obertures destaca l'accés a la planta baixa, situat al centre de l'edifici, és una gran obertura amb llinda en arc rebaixat fet de maó massís col·locat en sardinell, les finestres d'aquest nivell són de la mateixa tipologia però amb arcs més rebaixats; la resta són més senzilles, simples obertures rectangulars algunes amb un petit arc de descàrrega a sobre fet amb maó posat de pla; a la planta primera algunes obertures són balcons sense voladís.

El paller està situat davant la casa, disposat en paral·lel, tant les dimensions com les característiques constructives són similars a les de la casa. La seva ubicació en una zona es desnivell permet que tingui accés a peu pla a cada nivell de planta, així l'entrada a la planta superior és des de l'era.

Història

El nom d'aquest mas Ieits apareix, encara actualment, grafiat de moltes i diferents maneres. Atribuïm a aquest les referències que apareixen com a Eits, Eygs, ja que el situen dins la el veïnat de la Pobla. Les primeres referències documentals daten del segle XIII, però l'edifici que veiem avui dia, presenta una estructura i característiques arquitectòniques molt posteriors; així doncs, és possible que en una data desconeguda aquest mas, fos quasi o totalment reconstruït.

La primera notícia la trobem el 29 de setembre de 1282 (el document és un trasllat de l'any 1323), data en que es realitza un document de reforma del contracte d'establiment del mas d'Eyts feta pel pavorde del monestir Berenguer de Vila. (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.I,56).

La següent referència és del 1449, quan el pavorde, Joan Cunill, junt amb tres canonges i amb autoritat del bisbe, fa als masos Sarga, Planes, Baladosa i Eygs, que estan sota la seva jurisdicció, excepts dels mals usos (o sigui francs, quitis i immunes de remença personal d'homes i de fembres, d'intèstia, d'exorquia, etc...), però es reservaren els drets sobre el domini directe en cas de venda, i a més havien de continuar pagant els censos agraris que els pertocaven i que són, "pel mas d'Eygs, primo dos sous e dos diners e maylla. Item, per segla, deavuyt diners e maylle. Item, an diners, més vint e dos sous. Item, tres gallines a Nadal. Item, civada, cinc miges quarteres e una punyera, dretes. Item, vi, dos canadells e mig. Item, ordi, cinch miges quarteres e una punyera, dretes. Item, carnsalada, tres lliures e tres mayllades. Item, per alberga, diners, uit sous. Item, per los jornals que antigament solis fer al dit monastir, cinch sous", a més dels acostumats delmes i primícies. Sembla però, que es continuaren exercin mals usos, ja que posteriorment, el 1499, es presentaren davant el pavorde els representants del mas "Eigs", del veïnat de la Pobla, junt amb Sarga, Baladosa i Carbonells, aquests del veïnat de Vilacorba, i que tots eren del Monestir de Santa Maria de Lillet, per mostrar les seves dificultats per sobreviure. (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.II,344-345). Eits consta el 1573 com una de les masades de la parròquia del monestir de Santa Maria de Lillet que van haver de col·laborar en la reparació de l'església i el monestir arran de les bregues tingudes ente la família Cadell i la Riembau. (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.III,184).

Bibliografia

BOIXADER, P. (1997: 34-36): "Inventari de les cases de pagès de la vall de Lillet". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.

FRANCÀS I PATSÍ, À. (1997): La Pobla de Lillet. Història, costums i tradicions de la Vall de Lillet (Berguedà). Columna Albí, Berga.

ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.

SERRA VILARÓ, J. (1989): Baronies de Pinós i Mataplana. Reproducció facsímil de l'obra de 1930, editat el 1989 pel Centre d'Estudis Baganesos.

